

UČEBNÉ OSNOVY

<i>Názov predmetu</i>	Geografia
<i>Vzdelávacia oblasť</i>	Človek a spoločnosť
<i>Ročník</i>	5. – 9. ročník
<i>Názov ŠVP</i>	Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike
<i>Názov ŠkVP</i>	Škola pre každého, škola pre všetkých
<i>Stupeň vzdelania</i>	ISCED 2
<i>Forma štúdia</i>	denná
<i>Vyučovací jazyk</i>	slovenský

Ročník		5.	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotácia	týždenne	2	1	1+1	1+1	1+1
	ročne	66	33	66	66	66

1. Charakteristika učebného predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Pomáha správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť.

Základnou zručnosťou, rozvíjanou v geografii, je práca s mapovými podkladmi v tlačenej a digitálnej podobe. Vedieť mapu vyhľadať, čítať, pracovať s ňou, analyzovať jej obsah a interpretovať ho, orientovať sa v nej a podľa nej v neznámom prostredí, tvoria základ geografického myslenia a vzdelávania.

Dôkladné poznanie Zeme je nevyhnutnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je osobité. Od iných sa odlišuje typickým podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, ale aj obyvateľmi s vlastným jazykom, kultúrou a spôsobom života. Tolerancia žiakov k inakosti predpokladá pochopenie podstaty príčin rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých krajín. Vyžaduje úctu k princípom demokracie a občianskej slobody, ktorých nerešpektovanie môže viesť k vojnovým konfliktom a globálnym katastrofám. Geografia zohráva v tomto smere nezastupiteľnú úlohu. Zdôrazňuje súvislosti a nie vždy jasnú prepojenosť príčin s dôsledkami. Formuje osobnosť mladého človeka upozorňovaním na podobnosť, ale aj zvláštnosti popisovaných regiónov, ktoré porovnáva so Slovenskom, pričom poukazuje na jeho jedinečnosť v kontexte Európy, či sveta.

2. Ciele a obsah vyučovacieho predmetu

Žiaci :

- vyhľadajú, porovnajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie o krajine z rôznych informačných zdrojov,
- prezentujú informácie o krajine v rôznych podobách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.),
- interpretujú mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe,
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj k najväznejším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- pochopia zložitnosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek.

3.Vzdelávací štandard

5. ročník:

TÉMA: PLANÉTA ZEM

Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:

rozpoznať základné prvky slnečnej sústavy na jednoduchom náčrte, opísať zdanlivú dráhu Slnka a Mesiaca na oblohe (obrázkoch, náčrtoch), vysvetliť príčiny striedania dňa a noci na Zemi, určiť podľa mapy časových pásem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej, uviesť dôvody vzniku teplotných pásem na Zemi, vysvetliť striedanie ročných období, rozpoznať na glóbose (mape) svetadiely a oceány na Zemi

TÉMA: ZOBRAZOVANIE ZEME

Rozlíšiť na glóbose jednotlivé zemské pologule, určiť vybrané miesto na mape pomocou geografických súradníc, porovnať na mapách rôznych grafických mierok vzdialenosti, identifikovať na mape základné objekty v krajine (vie „čítať“ obsah mapy), vyhľadať konkrétne miesta na digitálnych mapách.

TÉMA: CESTOVANIE PO ZEMI

Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní vybraným pohorím:

- vysvetliť (vlastnými slovami) príčiny vzniku pohorí,
- vymenovať činitele, ktoré sa podieľajú na zarovnávaní pohorí,
- zhodnotiť podľa mapy (glóbusu) rizikové zemetrasné oblasti na Zemi,
- zdôvodniť usporiadanie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky (výškovú stupňovitosť),

Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní popri rieke od jej prameňa k ústi:

- vysvetliť vznik riek a jazier,
- opísať, ako sa vytvárajú doliny (kaňony) a vodopády,

Porozprávať o cestovaní balónom od rovníka do polárnych krajín:

- zosumarizovať zmeny v ovzduší so stúpajúcou výškou,

- vysvetliť vznik usporiadania rastlinstva a živočíšstva na Zemi do pásiem (šírkovú pásmovitosť),
- priradiť k jednotlivým šírkovým pásmam dva typické rastlinné druhy a dva druhy živočíchov,
- na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbusu).

Porozprávať o cestovaní mestom a vidiekom:

- porovnať životné podmienky ľudí žijúcich v meste a na vidieku,
- zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva,
- na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany kultúrnych pamiatok zapísaných v Zozname kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbusu)

Geografické exkurzie a vychádzky: vytýčiť trasu geografickej exkurzie (vychádzky) a slovné opísať jej priebeh, odhadnúť vzdialenosti k zaujímavým bodom na mape (vrcholy, kultúrno-historické a prírodné pamiatky) a náročnosť prístupu k nim, pomocou prístroja GPS (mobilu) nájsť zaujímavé miesto.

6. ročník:

TÉMA: AFRIKA

Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:

vymedziť polohu a opísať pobrežie Afriky z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), zdôvodniť vplyv pasátov na vznik afrických púští a polopúští, vysvetliť príčiny rovnomerného rozloženia podnebných pásem vo vzťahu k rozšíreniu rastlinstva a živočíšstva v Afrike, porovnať prírodné podmienky v štyroch podnebných pásmach Afriky, uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Afriky, zhrnúť dôvody rozdielov v zaľudnení najbližšieho okolia najväčších riek Afriky, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Afriky, uviesť príčiny častých národnostných a náboženských sporov a konfliktov medzi národmi žijúcimi v Afrike, vysvetliť dôvody nízkeho podielu obyvateľov žijúcich v mestách, v obsahu tematickej mapy identifikovať štyri najzaľudnenejšie oblasti Afriky a mestá s viac ako 5 miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), zhodnotiť hospodársku vyspelosť jednotlivých oblastí Afriky, uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky, zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Afriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape.

TÉMA: ÁZIA

Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:

vymedziť polohu Ázie voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), opísať z mapy pobrežie a povrch Ázie (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky), („čítanie“ mapy), uviesť príčiny veľkej členitosti povrchu Ázie, zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v pobrežných oblastiach Ázie („Ohnivý kruh“), vysvetliť

prúdenie monzúnov, identifikovať na mape oblasti Ázie, ktoré sú monzúnmi ovplyvňované, zdôvodniť rozdiely v podnebí vnútrozemských a pobrežných oblastí Ázie, objasniť príčiny rozdielov v množstve tečúcej vody počas roka v korytách najdlhších riek Ázie, vymedziť podľa mapy povodia najväčších ázijských riek a zaradiť ich do úmorí a bezodtokových oblastí, identifikovať na mape oblasti Ázie ohrozované tajfúnmi a cunami, zhrnúť odlišnosti a podobnosť priestorového rozloženia rastlinstva a živočíšstva v Ázii a v Amerike, uviesť päť príkladov typických rastlinných a živočíšnych druhov v Ázii, vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej a náboženskej rôznorodosti obyvateľstva Ázie, zdôvodniť príčiny napätia a nestability v Ázii a identifikovať regióny, ktoré sú nimi ohrozené, uviesť príčiny rýchleho rastu počtu obyvateľov Ázie, pomocou tematickej mapy opísať najhustejšie a najredšie osídlené oblasti Ázie, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ázie, pomocou tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ázie („čítanie“ mapy), zdôvodniť veľké rozdiely v hospodárskej vyspelosti štátov Ázie a jej regiónov, uviesť dve najvýznamnejšie hospodárske odvetvia v rozvinutých a dve v menej rozvinutých štátoch Ázie, popísať dôsledky vysokej závislosti štátov z oblasti Perzského zálivu od ťažby a vývozu ropy, uviesť príčiny náboženských sporov a dlhodobých konfliktov medzi štátmi v juhozápadnej Ázii, zdôvodniť výnimočnosť postavenia Číny, Indie a Japonska v Ázii aj vo svete, uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov jednotlivých regiónov Ázie, odôvodniť zaradenie troch pamiatok Ázie do Zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape.

7. ročník:

TÉMA: EURÓPA

Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:

vymedziť polohu a opísať pobrežie Európy z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy, vysvetliť vplyv Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy, vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorí, zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín na území Európy, vysvetliť výrazný vplyv ľadovcov na formovaní povrchu Európy, porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými európskymi regiónmi, vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu človeka na pôvodnú prírodnú krajinu v Európe, uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Európy, zhrnúť dôvody starnutia obyvateľov Európy, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy, zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov Európy, vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva, zdôvodniť nízky podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve, vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie Európy, v obsahu tematickej mapy rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu piatich rozlohou najväčších štátov Európy, na konkrétnych príkladoch vysvetliť význam EÚ, zaujať postoj k dvom závažným problémom Európy, zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete, rozlíšiť na mape jednotlivé

oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia, usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie štáty Európy, vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty štátov v jednotlivých oblastiach Európy.

8. ročník:

TÉMA: SLOVENSKO

Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:
zhodnotiť polohu Slovenska v rámci Európy a sveta z mapy (hranice, susedné štáty, horské celky, nížiny, podnebné pásma) („čítanie“ mapy), identifikovať na mape najväčšie pohoria, nížiny a kotliny Slovenska, vysvetliť vplyv oceánu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na podnebie Slovenska, zdôvodniť vznik troch klimatických oblastí na území Slovenska, vymedziť a porovnať podľa mapy povodia najväčších slovenských riek, vysvetliť príčiny rozdielov v množstve vody počas roka v najväčších riekach Slovenska, v tematickej mape rozlíšiť oblasti s vysokým výskytom zdrojov podzemnej vody, odôvodniť pomocou nákresu usporiadanie vegetačných (rastlinných) stupňov na Slovensku, uviesť päť typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých vegetačných stupňoch, v tematickej mape ohraničiť veľkoplošné chránené územia na Slovensku („čítanie“ mapy), v časovej postupnosti zaradiť tri najdôležitejšie historické udalosti v dejinách Slovenska, vysvetliť príčiny zmien v počte obyvateľov Slovenska za posledných 50 rokov, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Slovenska, zdôvodniť rozmiestnenie národností na území Slovenska, na základe tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najľudnatejších miest Slovenska, zdôvodniť výnimočnosť postavenia Bratislavy a Košíc na Slovensku a v Európe, vysvetliť príčiny zmien v hospodárstve Slovenska po roku 1989, porovnať hospodárstvo a odvetvovú štruktúru priemyslu v jednotlivých regiónoch Slovenska, v obsahu tematickej mapy rozlíšiť najznečistenejšie oblasti Slovenska („čítanie“ mapy), zhodnotiť možnosti Slovenska z pohľadu rozvoja cestovného ruchu, zaujať postoj k trom závažným problémom Slovenska, zdôvodniť zaradenie piatich pamiatok do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, vymedziť na mape administratívneho členenia Slovenska hranice jednotlivých krajov (VÚC) a určiť ich hlavné mestá, porovnať prírodné podmienky krajov na západnom, strednom a východnom Slovensku, usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie kraje Slovenska, porovnať jednotlivé kraje navzájom a vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty v ich hospodárstve.

9. ročník:

TÉMA: AUSTRÁLIA A OCEÁNIA

Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:
opísať polohu a pobrežie Austrálie z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), vysvetliť príčiny vzniku suchých oblastí v centrálnej a západnej časti Austrálie a celkový nedostatok vlhky a pitnej vody na území svetadielu, zdôvodniť jedinečnosť rastlinných a živočíšnych spoločenstiev v Austrálii, uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v Austrálii, rozlíšiť pevninské, sopečné a korálové ostrovy Oceánie, porovnať životné podmienky obyvateľov Austrálie a Nového Zélandu, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie

obyvateľstva Austrálie, vysvetliť dôvody vysokého stupňa urbanizácie Austrálie, zostaviť tabuľku 5 najväčších miest Austrálie podľa tematickej mapy („čítanie“ mapy), rozlíšiť základné odvetvia hospodárstva, identifikovať najdôležitejšie odvetvia hospodárstva Austrálie, posúdiť možnosti hospodárskeho využitia najväčších ostrovov Oceánie, zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Austrálie do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape.

Vybrané témy: nebezpečenstvo invázných organizmov v Austrálii, obyvatelia a kmene Oceánie, miznutie koralových útesov a jeho vplyv na Austrália a Oceániu.

TÉMA: POLÁRNE OBLASTI

Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:

opísať polohu Antarktídy voči ostatnými kontinentom a oceánom („čítanie“ mapy), zdôvodniť pokrytie územia Antarktídy najväčším pevninským ľadovcom, vysvetliť striedanie polárneho dňa a noci v polárnych oblastiach, zhodnotiť ekologické riziká hospodárskeho využitia polárnych oblastí.

Vybrané témy: globálne otepľovanie a jeho vplyv na polárne oblasti, môj ekologický dlh, kto vlastní Antarktídu?

TÉMA: AMERIKA – NOVÝ SVET

Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:

vymedziť polohu Ameriky voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), opísať z mapy pobrežie Ameriky (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány). („čítanie“ mapy), vysvetliť vznik najdlhšieho pásma pohorí na svete na západe Ameriky, zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v Amerike, popísať oblasti ohrozené činnosťou tornád a hurikánov, zdôvodniť rozdiely v podnebí západných a východných oblastí Ameriky, porovnať typy krajiny v Amerike a Austrálii, uviesť tri príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov v Amerike, zdôvodniť jedinečnosť a unikátnosť Amazonského dažďového pralesa, odôvodniť zaradenie dvoch pamiatok Ameriky do Zoznamu prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, opísať priebeh objavovania a osídľovanie Ameriky, vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej rôznorodosti obyvateľstva Ameriky, popísať proces urbanizácie a uviesť jej príklady, popísať príčiny vysokej urbanizácie Ameriky, z obsahu tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ameriky („čítanie“ mapy), zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ameriky, určiť dve najdôležitejšie odvetvia hospodárstva štátov Severnej Ameriky, uviesť najvýznamnejšiu poľnohospodársku plodinu, ktorá sa pestuje v rôznych regiónoch Ameriky, zdôvodniť výnimočnosť postavenia USA v Amerike aj vo svete, porovnať hospodársku vyspelosť štátov Ameriky, uviesť dva problémy, ktorým v súčasnosti čelí hospodárstvo USA.

Vybrané témy: problémy kolonializmu Ameriky, rasové problémy v USA, chudoba v Južnej Amerike – slumy, „Múr nie je riešenie“ – migrácia a jej výhody a nevýhody, znečisťovanie prírody Ameriky.

Disponibilné hodiny

V prípade rozšírenia vyučovania geografie v šiestom, siedmom a ôsmom ročníku o 1 disponibilnú hodinu nedôjde k rozšíreniu obsahu. Disponibilná hodina bude využívaná na opakovanie a upevnenie učiva, na tvorbu projektov a na vzdelávanie formou exkurzií.

4. Stratégie vyučovania

4.1. Vzdelávacie stratégie

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačnú demonštráciu) - na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť.

Expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž) - pri vytváraní nových poznatkov a zručností.

Problémové metódy (heuristická metóda, projektová metóda)

Praktické aktivity (samostatná činnosť na základe inštruktáže)

Práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Aktivizujúce metódy - **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), **situačná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy - *metódy opakovania a precvičovania*, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Organizačné formy - **vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu). **Terénne pozorovania, praktické aktivity a exkurzia** sú volené učiteľom podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom sa dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

4.2 Výchovné stratégie

Výchovné stratégie u žiakov rozvíjajú:

- samostatnosť,
- vytrvalosť,

- presnosť,
- sústredenosť,
- systematickosť práce,
- estetika prejavu.

5. Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;

Mediálna výchova

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;

Multikultúrna výchova

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;

- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

Ochrana života a zdravia

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú tieto základné učebné zdroje:

- učebnica pre 5., 6., 7., 8. a 9. ročník ZŠ
- Školský atlas sveta

Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Encyklopédia – Národné parky sveta (SLOVART)	Video Multimediálna učebňa – GPS, mapy na internete	Prezentácie pracovné listy obrázky, postery	www.geograf.sk www.zemepis.com www.mapy.cz www.lepsiageografia.sk www.umb.sk
Divy sveta (IKAR) Vysokoškolské skriptá Regionálna geografia	Dataprojektor Multimediálna učebňa – GPS, mapy na internete		www.geograf.sk www.skrz.sk www.zemepis.com

7. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie sa pridrižiava Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Žiaci musia byť v procese vzdelávania pravidelne hodnotení a majú právo dozvedieť sa výsledok hodnotenia. Hodnotenie žiakov budeme realizovať klasifikáciou. Výchovno-

vzdelávacie výsledky žiaka sa v tomto predmete klasifikujú podľa uvedených kritérií v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

Stupeň 1 (výborný):

Žiak ovláda poznatky faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami celistvo. Dokáže zhodnotiť a popísať javy na príkladoch či schéme, pomocou obrázkov alebo iných geografických pomôcok. Vie pracovať s učebnicou, geografickou literatúrou a mapami a koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom. Vie interpretovať geografické fakty, analyzovať kartografické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických problémových úloh.

Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 (chválitebný):

Žiak ovláda poznatky faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami v podstate celistvo, presne a úplne. Vie pracovať s učebnicou, geografickou literatúrou a mapami a koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom historického vývoja. Vie bez väčších nedostatkov interpretovať geografické fakty, analyzovať kartografické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh. Myslí v podstate logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, spravidla bez podstatných nedostatkov

Stupeň 3 (dobrý):

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti poznatkov faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami nepodstatné medzery. Vie pracovať s učebnicou, geografickou literatúrou a mapami. Koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom historického vývoja dokáže s pomocou učiteľa. Vie podľa podnetov učiteľa interpretovať geografické fakty, analyzovať kartografické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činnosti pracuje menej samostatne. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa chýb. Myslí v podstate logicky správne, jeho myslenie nie je vždy tvorivé. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupeň 4 (dostatočný):

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti poznatkov faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami závažné medzery. Vie pracovať s učebnicou, geografickou literatúrou a mapami za pomoci učiteľa. Pri úlohe interpretovať geografické fakty, analyzovať kartografické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí je nesamostatný, koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom dokáže s pomocou učiteľa. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činnosti a pri výklade pracuje málo samostatne. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa významných chýb, ktoré dokáže s pomocou

učiteľa opraviť. V logickosti myslenia sa vyskytujú zásadné chyby a myslenie nie je tvorivé. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú závažné nedostatky.

Stupeň 5 (nedostatočný):

Žiak si neosvojil poznatky faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné medzery. Len s ťažkosťami dokáže pracovať s učebnicou, geografickou literatúrou a mapami. Pri úlohe interpretovať geografické fakty, analyzovať kartografické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí je nesamostatný, koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom nedokáže ani s pomocou učiteľa. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činnosti a pri výklade pracuje málo samostatne. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa významných chýb, ktoré nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa. V logickosti myslenia sa vyskytujú podstatné chyby a myslenie nie je tvorivé. V kvalite výsledkov jeho činnosti je na nízkej činnosti

Písomné odpovede budú hodnotené podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90%	- výborný
89% - 75%	- chváľitebný
74% - 50%	- dobrý
49% - 30%	- dostatočný
29% - 0%	- nedostatočný

Vážený priemer:

- váha 2 – kontrolná práca,
- váha 1 - odpoveď, laboratórna práca, projekt
- váha 0,25 – aktivita žiaka

Výsledná známka na vysvedčení je priemerom všetkých známok.

